EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 6.2.2019.
COM(2019) 52 final

2019/0025 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o stajalištu koje u ime Europske unije treba zauzeti na devetom zasjedanju Konferencije stranaka Stockholmske konvencije o postojanim organskim onečišćujućim tvarima u pogledu prijedloga za izmjene priloga A i B

OBRAZLOŽENJE

1. PREDMET PRIJEDLOGA

Ovaj prijedlog odnosi se na odluku o utvrđivanju stajališta koje u ime Unije treba zauzeti u okviru Konferencije stranaka Stockholmske konvencije u vezi s predviđenim donošenjem odluka o izmjeni priloga A i B uvrštavanjem dodatnih kemikalija i izmjenom postojećih unosa.

2. KONTEKST PRIJEDLOGA

2.1. Stockholmska konvencija

Cilj Stockholmske konvencije o postojanim organskim onečišćujućim tvarima (dalje u tekstu „Konvencija”) jest zaštita zdravlja ljudi i okoliša od postojanih organskih onečišćujućih tvari. Konvencijom se stranke obvezuju na poduzimanje mjera kako bi se obustavila ili ograničila proizvodnja i uporaba postojanih organskih onečišćujućih tvari te njihov uvoz i izvoz. Stranke su također dužne poduzeti mjere za smanjenje ili zaustavljanje ispuštanja iz nenamjerne proizvodnje postojanih organskih onečišćujućih tvari te ispuštanja iz zaliha i otpada.

Sporazum je stupio na snagu 24. veljače 2004.

Europska unija i 27 država članica stranke su Konvencije[1].

2.2. Konferencija stranaka Stockholmske konvencije

Osnovana u skladu s člankom 19. Konvencije, Konferencija stranaka upravljačko je tijelo Stockholmske konvencije. U pravilu se sastaje svake dvije godine kako bi pratila provedbu Konvencije. Usto, provjerava kemikalije koje Odbor za provjeru postojanih organskih onečišćujućih tvari uputi na razmatranje.

U skladu s člankom 23. Konvencije svaka stranka ima jedan glas. Međutim, organizacije regionalne gospodarske integracije poput EU-a ostvaruju pravo glasa brojem glasova koji je jednak broju njihovih država članica koje su stranke Konvencije.

2.3. Predviđeni akt Konferencije stranaka

Na devetom redovitom zasjedanju, koje će se održati od 29. travnja do 10. svibnja 2019., Konferencija stranaka razmotrit će donošenje odluka o uvrštavanju dodatnih kemikalija ili izmjeni postojećih unosa u prilozima A, B i/ili C Konvenciji.

Svrha je predviđenih akata uvrstiti dodatne kemikalije ili izmijeniti postojeće unose u prilozima A, B i/ili C Konvenciji. Uvrštavanjem u priloge A, B i/ili C kemikalije će podlijegati mjerama kojima je cilj obustavljanje ili ograničavanje njihove proizvodnje i uporabe, uključujući smanjenje ili zaustavljanje nenamjernih ispuštanja. Izmjenom postojećih unosa nastoji se smanjiti broj izuzeća od mjera kontrole.

Predviđeni akti postat će obvezujući za stranke u skladu s člankom 22. stavkom 4. Konvencije, kojim je predviđeno sljedeće: „Predlaganje, donošenje i stupanje na snagu izmjena Priloga A, B ili C podliježu istim postupcima kao i za predlaganje, donošenje i stupanje na snagu daljnjih priloga ovoj Konvenciji, osim što izmjena Priloga A, B ili C ne stupa na snagu za svaku stranku koja je u skladu s člankom 25. stavkom 4. dala izjavu u pogledu izmjene tih priloga, u kojem slučaju svaka takva izmjena stupa na snagu za takvu

[1] SL L 209, 31.7.2006., str. 1.

stranku devedesetog dana od datuma deponiranja kod depozitara njezinih isprava o ratifikaciji, prihvaćanju, odobrenju ili pristupanju toj izmjeni.”

3. STAJALIŠTE KOJE TREBA ZAUZETI U IME UNIJE

Komisija predlaže Vijeću odluku da se na devetom zasjedanju Konferencije stranaka, u ime Unije, podrže odluke o izmjeni priloga A i B Konvenciji. Tim će se odlukama u Prilog A uvrstiti dodatne kemikalije, koje će nakon toga podlijegati obvezama na temelju Konvencije, posebno smanjenju ili zaustavljanju ispuštanja iz namjerne proizvodnje i uporabe. Osim toga, očekuje se da će Konferencija stranaka donijeti odluku kojom će se ukloniti ili izmijeniti određena izuzeća za uporabu jedne kemikalije koja je već navedena u Prilogu B Konvenciji.

Odluke koje se podnose Konferenciji stranaka na donošenje temelje se na preporukama Odbora za provjeru postojanih organskih onečišćujućih tvari (POP-RC), pomoćnog tijela pod nadležnošću Konferencije stranaka. Utvrđeno je da kemikalije koje je Odbor za provjeru postojanih organskih onečišćujućih tvari preporučio za uvrštenje u Prilog A ispunjavaju kriterije iz Priloga D Konvenciji. Preporuke Odbora za provjeru postojanih organskih onečišćujućih tvari za uklanjanje ili izmjenu izuzeća odobrenih za uporabu kemikalija navedenih u Konvenciji temelje se na procjeni dostupnih alternativa.

Za EU kao predvodnika u kreiranju politika u području okoliša od ključne je važnosti da potvrdi svoju globalnu predanost promicanju bolje provedbe multilateralnih sporazuma i normi u području okoliša. To uključuje potporu i provedbu preporuka koje su donijela pomoćna znanstvena tijela u okviru tih sporazuma te poštovanje kriterija utvrđenih u sporazumima na kojima se te preporuke temelje.

Osim toga, inicijativa je u skladu s Junckerovim prioritetom da EU postane snažniji globalni akter, s ciljevima održivog razvoja, posebice dobrim zdravljem (3) i odgovornom proizvodnjom i potrošnjom (12), te sa Sedmim programom djelovanja za okoliš.

Unija bi stoga trebala podržati predložene odluke za uvrštavanje dikofola i perfluorooktanske kiseline (PFOA), njezinih soli i spojeva srodnih PFOA-i u Prilog A. Te su kemikalije već podložne ograničenjima u skladu s pravom Unije koja su slična onima na temelju Konvencije. Uporaba dikofola u Uniji zabranjena je Uredbom Komisije (EZ) br. 2032/2003[2] i Odlukom Komisije 2008/764/EZ[3]. Uporaba perfluorooktanske kiseline (PFOA), njezinih soli i spojeva srodnih PFOA-i ograničena je Uredbom Komisije (EU) 2017/1000[4].

Odlukom POPRC-14/2 Odbora za provjeru postojanih organskih onečišćujućih tvari preporučuje se uvrštavanje perfluorooktanske kiseline (PFOA), njezinih soli i spojeva srodnih PFOA-i s određenim posebnim izuzećima. Ta se preporuka temelji na preispitivanju informacija koje su dostavili stranke i dionici, uključujući informacije koje potječu iz Unije, te odražava potrebu za daljnjom uporabom PFOA-e za određene posebne namjene. Kako je utvrđeno Uredbom Komisije (EU) 2017/1000, Uniji bi bila potrebna neka od posebnih

---

[2] Uredba Komisije (EZ) br. 2032/2003 od 4. studenoga 2003. o drugoj fazi desetogodišnjeg programa rada iz članka 16. stavka 2. Direktive 98/8/EZ Europskog parlamenta i Vijeća o stavljanju biocidnih pripravaka na tržište, i o izmjeni Uredbe (EZ) br. 1896/2000 (SL L 307, 24.11.2003., str. 1.).

[3] Odluka Komisije 2008/764/EZ od 30. rujna 2008. o neuvrštenju dikofola u Prilog I. Direktivi Vijeća 91/414/EEZ i o povlačenju odobrenja za sredstva za zaštitu bilja koja sadrže tu tvar (SL L 262, 1.10.2008., str. 40.).

[4] Uredba Komisije (EU) 2017/1000 od 13. lipnja 2017. o izmjeni Priloga XVII. Uredbi (EZ) br. 1907/2006 Europskog parlamenta i Vijeća o registraciji, evaluaciji, autorizaciji i ograničavanju kemikalija (REACH) u pogledu perfluorooktanske kiseline (PFOA), njezinih soli i tvari srodnih PFOA-i, (SL L 150, 14.6.2017., str. 14.).

izuzeća, što uključuje odredbe kojima se dopušta daljnja uporaba PFOA-e za određene posebne namjene u Uniji.

Unija bi trebala podržati i uklanjanje ili izmjenu prihvatljivih namjena i posebnih izuzeća za uporabu perfluorooktan-sulfonske kiseline (PFOS), njezinih soli i perfluorooktan-sulfonil fluorida (PFOSF) u Prilogu B. Sve prihvatljive namjene i posebna izuzeća koji se preporučuju za brisanje više se ne koriste u Uniji.

Stajalište koje treba zauzeti u ime Unije u okviru Konferencije stranaka potrebno je utvrditi jer će izmjene priloga A i B biti pravno obvezujuće za Uniju i morat će se odraziti u Uredbi (EZ) br. 850/2004, kojom se u Uniji provodi Stockholmska konvencija.

4. PRAVNA OSNOVA

4.1. Postupovna pravna osnova

4.1.1. Načela

Člankom 218. stavkom 9. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) predviđeno je donošenje odluka kojima se utvrđuju „stajališta koja u ime Unije treba donijeti tijelo osnovano na temelju sporazuma kada je to tijelo pozvano donositi akte koji proizvode pravne učinke, uz iznimku akata kojima se dopunjuje ili mijenja institucionalni okvir sporazuma”.

Pojam „akti koji proizvode pravne učinke” obuhvaća akte koji proizvode pravne učinke na temelju pravila međunarodnog prava kojima se uređuje predmetno tijelo. Obuhvaća i instrumente koji nemaju obvezujući učinak na temelju međunarodnog prava, ali „mogu presudno utjecati na sadržaj propisa koje donese zakonodavac Unije”[5].

4.1.2. Primjena u ovom slučaju

Konferencija stranaka tijelo je osnovano na temelju sporazuma, tj. Stockholmske konvencije o postojanim organskim onečišćujućim tvarima.

Akt koji Konferencija stranaka treba donijeti akt je koji proizvodi pravne učinke. Predviđeni akt bit će obvezujući prema međunarodnom pravu u skladu s člankom 22. stavkom 4. Stockholmske konvencije i morat će se odraziti u Uredbi (EZ) br. 850/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o postojanim organskim onečišćujućim tvarima i izmjeni Direktive 79/117/EEZ[6]. To je zato što se člankom 14. stavkom 1. te uredbe zahtijeva izmjena njezinih priloga I., II. i III. kad se god neka tvar uvrsti u Konvenciju.

Predviđenim aktom ne dopunjuje se niti izmjenjuje institucionalni okvir Sporazuma.

Stoga je postupovna pravna osnova predložene odluke članak 218. stavak 9. UFEU-a.

4.2. Materijalna pravna osnova

4.2.1. Načela

Materijalna pravna osnova odluke na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a prije svega ovisi o cilju i sadržaju predviđenog akta o kojemu se zauzima stajalište u ime Unije. Ako predviđeni akt ima dva cilja ili dva elementa te ako se može utvrditi da je jedan od tih dvaju ciljeva ili elemenata glavni, a drugi samo sporedan, odluka na temelju članka 218. stavka 9. UFEU-a mora se temeljiti na samo jednoj materijalnoj pravnoj osnovi, to jest onoj koju zahtijeva glavni ili prevladavajući cilj ili element.

---

5 Presuda Suda od 7. listopada 2014., Njemačka protiv Vijeća, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, točke od 61. do 64.

6 SL L 158, 30.4.2004., str. 7.

4.2.2. Primjena u ovom slučaju

Glavni cilj i sadržaj predviđenih akata odnose se na područje „okoliša”.

Stoga je materijalna pravna osnova predložene odluke članak 192. stavak 1. UFEU-a.

4.3. Zaključak

Pravna osnova predložene odluke trebao bi biti članak 192. stavak 1. u vezi s člankom 218. stavkom 9. UFEU-a.

2019/0025 (NLE)

Prijedlog

ODLUKE VIJEĆA

o stajalištu koje u ime Europske unije treba zauzeti na devetom zasjedanju Konferencije stranaka Stockholmske konvencije o postojanim organskim onečišćujućim tvarima u pogledu prijedloga za izmjene priloga A i B

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 192. stavak 1. u vezi s člankom 218. stavkom 9.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

budući da:

(1) Stockholmska konvencija o postojanim organskim onečišćujućim tvarima („Konvencija”) stupila je na snagu 17. svibnja 2004. i sklopljena je u ime Unije Odlukom Vijeća 2006/507/EZ[7].

(2) Stockholmska konvencija provodi se u Uniji Uredbom (EZ) br. 850/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004.[8]

(3) Na temelju članka 8. Konvencije, Konferencija stranaka odlučuje o uvrštavanju određene kemikalije i navodi mjere kontrole povezane s njom u prilozima A, B i/ili C.

(4) Očekuje se da će se na devetom zasjedanju Konferencije stranaka Stockholmske konvencije donijeti odluke o uvrštenju dodatnih kemikalija u Prilog A te izmjeni postojećeg unosa u Prilogu B.

(5) Budući da će odluke biti obvezujuće za Uniju, primjereno je utvrditi stajalište koje u okviru Konferencije stranaka treba zauzeti u ime Unije.

(6) Kako bi se zdravlje ljudi i okoliš zaštitili od daljnjih ispuštanja dikofola i perfluorooktanske kiseline (PFOA), njezinih soli i spojeva srodnih PFOA-i, potrebno je smanjiti ili obustaviti proizvodnju i uporabu tih kemikalija na globalnoj razini te poduprijeti njihovo uvrštavanje u Konvenciju. Osim toga, potrebno je dodatno smanjiti ili obustaviti uporabu perfluorooktan-sulfonske kiseline (PFOS), njezinih soli i perfluorooktan-sulfonil fluorida (PFOSF) brisanjem ili izmjenom prihvatljivih namjena i posebnih izuzeća u Prilogu B,

---

[7] Odluka Vijeća 2006/507/EZ od 14. listopada 2004. o sklapanju Stockholmske konvencije o postojanim organskim onečišćujućim tvarima u ime Europske zajednice (SL L 209, 31.7.2006., str. 1.).

[8] Uredba (EZ) br. 850/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o postojanim organskim onečišćujućim tvarima i izmjeni Direktive 79/117/EEZ (SL L 158, 30.4.2004., str. 7.).

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

Članak 1.

1. Stajalište koje treba zauzeti u ime Unije na devetom zasjedanju Konferencije stranaka Stockholmske konvencije, u skladu s relevantnim preporukama Odbora za provjeru postojanih organskih onečišćujućih tvari, jest poduprijeti:

   – uvrštavanje dikofola u Prilog A Konvenciji bez posebnih izuzeća;

   – uvrštavanje perfluorooktanske kiseline (PFOA), njezinih soli i spojeva srodnih PFOA-i u Prilog A s posebnim izuzećima za proizvodnju poluvodiča ili povezanih elektroničkih uređaja, fotografskih premaza koji se nanose na filmove, tkanina otpornih na ulje i vodu za zaštitu radnika od opasnih tekućina koje mogu predstavljati rizik za zdravlje i sigurnost, invazivnih medicinskih proizvoda i onih za ugradnju, vatrogasne pjene za sprečavanje para tekućih goriva i gašenje požara nastalih tekućim gorivom;

   – brisanje sljedećih „prihvatljivih namjena” iz unosa o perfluorooktan-sulfonskoj kiselini (PFOS) i njezinim derivatima u Prilogu B Konvenciji: razvijanje fotografija, hidrauličke tekućine u zrakoplovstvu, određeni medicinski proizvodi (kao što su proizvodnja slojeva etilen-tetrafluoroetilen (ETFE) kopolimera i ETFE-a nepropusnog za zračenje, medicinska oprema za dijagnostiku in vitro i obojeni CCD filtri), fotootporni i antireflektirajući premazi za poluvodiče, sredstvo za jetkanje za složene poluvodiče i keramičke filtre;

   – brisanje sljedećih „posebnih izuzeća” iz unosa o perfluorooktan-sulfonskoj kiselini (PFOS) i njezinim derivatima u Prilogu B Konvenciji: foto maske u industriji poluvodiča i LCD-a, metalne oplate (tvrde metalne oplate) i metalne oplate (dekorativne metalne oplate), električni i elektronički dijelovi za određene pisače i fotokopirne uređaje u boji, insekticidi za kontrolu uvezenih crvenih vatrenih mrava i termita, kemijska proizvodnja ulja;

   – izmjenu „prihvatljive namjene” za perfluorooktan-sulfonsku kiselinu (PFOS) i njezine derivate za proizvodnju i uporabu vatrogasne pjene u „posebno izuzeće” za uporabu vatrogasne pjene za sprečavanje para tekućih goriva i gašenje požara nastalih tekućim gorivom;

   – izmjenu „prihvatljive namjene” za perfluorooktan-sulfonsku kiselinu (PFOS) i njezine derivate za uporabu u mamcima za insekte za kontrolu mrava koji uzrokuju štetu na lišću (vrste *Atta* i *Acromyrmex*) tako da se obuhvati sulfluramid i navede da se „prihvatljiva namjena” odnosi samo na uporabu u poljoprivredi.

2. U kontekstu devetog zasjedanja Konferencije stranaka Stockholmske konvencije, predstavnici Unije mogu se, nakon savjetovanja s državama članicama, na licu mjesta dogovoriti o doradi stajališta bez daljnje odluke Vijeća.

Članak 2.

Ova je Odluka upućena Komisiji.

Sastavljeno u Bruxellesu,

Za Vijeće
Predsjednik